

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opravništvo**, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Ministerska kriza na Ogerskem.

Cesar je sprejel ostavko ministrov Tisze in tovarišev. Poklical je na Dunaj Sennyeya in Majlatha in jih vprašal, pod kakimi pogoji bi ona dva sprejela vladu na Ogerskem. Magjarsko ministerstvo je padlo vsled tega, ker krona sama nij privolila v njegove pretirane terjatve. To je razvidno iz govora, ki ga je v soboto v peštanskem zboru Tisza govoril, naznanivši, da je odstopil od vlade. Rekel je:

„Morali smo pod takimi odnošaji poskusiti, da si naredimo samostojno banko. Določno moram izjaviti, da nikdo nij dvojil o našej pravici do tega, in ko bi bil kdo dvoji, bi bil ogerski kralj gotovo prvi, ki bi bil to pravico z nami vred branil. Toda pomišljajji vladarja so bili toliki, da jih nijmo — morebiti vsled svoje slabosti, ne — mogli pregnati. Pod takimi odnošaji smo se smatrali zavezane dati ostavko, katero je Nj. veličestvo blagoizvolilo sprejeti, in torej ne ostaje družega, nego da visoko zbornico prosim, naj seje do onega časa odloži, v katerem bo Nj. veličestvo odločilo novo vladu. Nadejam se, da ta čas nij tako daleč, kajti celo oni, v katerega najboljših rokah — je odločenje, želi, da bi negotovost prej ko moč nehala, in uže denes se o tej zadevi posvetuje z več čestitimi osobami. Prosim, da visoka zbornica za ta čas zasedanja odloži.“

Na te besede je ogerska zbornica Tiszi, svojemu vodji rokopleskala in mu pritrjevala. Vnela se je kratka debata, Tisza je zopet za besedo prijel in dejal:

„Prilika, o celej stvari obravnavati, bode takrat, kadar bode celo vprašanje prišlo pred zbornico in bode ta lahko i vedenje odstopišve vlade i bodoče vlade sodila. Ako sem

zdaj besede prosil, prosil sem jo samo zato, da povem, da je vladu, vsled svojega prepričanja, težila po nagodbi v prvej vrsti, in da je to poskušanje nadaljevala, dokler je bilo kaj upanja: potem je hotela ustanoviti samostalno banko, in ko to, kakor sem pojasnil, nij bilo mogoče, je dala ostavko. Še to se mi zdi dolžnost omeniti, da se mi ustava Ogerske potem najbolj zdi v nevarnosti, ako se v daljših krogih razširi misel, da oni, ki je glavni faktor ogerske ustave, nema pravice, svojega prava izvrševati v onem trenutku, ko vidi, da so naši materialni interesi v nevarnosti“.

Tedaj Tisza uže govori celo o tem, da bi ogerska ustava prišla v nevarnost! Iz ministerske krize lahko vsak dan pride državna kriza. Če nobeden na Dunaj poklicanih Magjarov ne prevzame vlade, kakor to ohola večina ali cela zbornica v Pešti terja, potem kroni ne ostane družega, kot diktaturo uvesti, ki bode magjarski šovinizem krotila. Magjari se potem lote pasivne politike.

Enkrat se je Magjarom posrečilo, s pasivno politikou doseči več, nego je bilo vsem nam z njimi vred v monarhiji živečim ljubo in prav. Ali vprašanje je, da li so zmožni še enkrat pasivnega upora nasproti Avstriji lotiti se ali ne? Mi sodimo, da ne. Položaj je dan denes ves drugi. Krona in drugi narodi v monarhiji so za mnogo izkustev bogatejši, vsi pa magjarske ohole prevagovalnosti in usiljive gospodoželjnosti do grla siti. Magjari bi nam vsem ustregli, če vsled svojega egoizma krono tako daleč pripravijo, da bode iz modrih dinastičnih in državno-eksistenčnih, životnih uzrokov tudi ogersko ustavo še le v drugoj ali poslednej vrsti v poštev jemala, ali po Tiszinem govorjenou, v nevarnost stavila.

V tem preudarku pak je vsa važnost denašnjega trenutka vidna. Stvari se lahko neizmerno daleč, za našo monarhijo v osodepolnem, ali dobrem ali zlem smislu zasuknejo.

Rekli smo uže prej, da ogerski minister odstopa z velikim ponosom, in da se pritrjevanje njegove stranke obrača kot demonstracija in pritisk tako zelo proti našej polovici monarhije, kakor tudi (poleg vseh lojalnih fraz) proti kroni, ki ne more Magjarom na korist tega dovoliti, kar je našej polovici države, pravej Avstriji, na škodo. Tisza je govoril zdaj prav tako, kakor bi uže personalna unija gotova bila mej nami in Ogersko. Krona za to ne more biti, zato se mora opreti na Slovane bolj.

Zategadelj utegne nasledek ogerske silne ministerske krize biti ta, da se tudi pri nas rodi ministerska kriza, da za Tiszom odstopi tudi Auersperg-Lasser in celo Andrassy. Bog nam daj to učkati kmalu, ker slabše za nas ne more priti kakor je, boljše pa mora.

Gotova — ta eventualnost se ve da nij še. Bog ga vedi, če se ne bodo v visocih krogih ob jednajstoj uri Magjarov kaj zbalii in Tiszo pogovorili, naj še ostane, ustavoverce pak, da nekaj popuste. To bode še v tem tednem bolj čisto.

Slovani — glavni steber Avstriji.

S tem naslovom piše tržaška „Edinost“:

Vsako poslopje, bodisi še tako majheno, opira se na kako glavno podporo, ki nosi vso njegovo težo, da je potresi in vremenske nezgode ne razrušijo. V velikih poslopih prebivajo navadno razni stanovi, bogati in ubogi, izobraženi ljudje in surovi bahači in prevzetneži, kateri zlorabijo stanovanje, ker jim hišni gospodarji in njih opravniki protekcije dele,

Listek.

Koroška ob času srednjega veka.

(Konec.)

Mogočen in v strategičnem smislu veljaven je bil tudi št. Vid, kot glavni kraj vojvodov deželskih. V drugej polovici XV. stoletja je bilo bolj kot nekedaj potrebno skrbeti za varnost glavnega mesta. Odborili so zidovje mestno, ustanovili posebno orožnico in dopeljali so se ob enem težki streli. Treba pa je bilo utrjenja iz mnogih obzirov in kratkom se je dokazala velika važnost onih naprav. Turčini so ropali in plenili po deželi in tudi magjarska vojna se je po silovitosti pri posameznih napadih odlikovala. Šestkrat so zaporedoma divji Turki po deželi divjali in tudi št. Vid so si hoteli privlastiti ter tamkaj za nekaj časa se vdomačiti s plenom, klanjem in ognjem, ali mesto je bilo dobro vtaborjeno

in divjaki so morali odriniti. Enaka nevarnost je žugala št. Vidu leta 1480 — 1490, ko so Magjari prihrumeli. Prve naskoke so mestjani zdatno odbili in s časom se ona sila po sebi razpodi, ker so morali vsi plemiči deželski primerno število vojniki v št. Vid odposlati. Koncem srednjega veka propada št. Vid iz prejšnje višine in dan denes ti je le prizor starega, nekdanjega mogočnega mesta.

Tretje mesto, koje nam je imenovati, je bil Beljak, posestvo Bamberžanov (škofov). Tudi ono mesto je bilo precejšnje veljave v srednjem veku in vsakako mu moramo odlično stališče podati v smislu strategične pomembe. XV. stoletja se zaplete Beljak v daljni boj s ponosnim in mogočnim grofom Ulrikom Celjskim. Uzrok temu je bil baje ponesrečeni poskus Ulrikovi si po smrti grofa Henrika prisvojiti grofijo goriško.

Ulrik se napoti poleg Beljaka z močno vojsko proti grofu Ivanu Goriškemu, ki mu

je pot zaprl in sicer s pomočjo Beljačanov, ki so deloma svobodno, deloma prisiljeni zadnjemu pripomagali. Hudo se je hotel maščevati Ulrik nad Beljakom in mnogo pritožeb je priobčil proti Beljačanom, tako pravi: da so Beljačani sovražnikom celjskega grofa pripomogli, da so vsa pota po posekih in kladah poškodovali in pokvarili, da so očitno njemu nasprotovali itd. Vse to nam kaže, da je bil Beljak velike strategične veljave in to uže po naravni legi in po bitstvu samozavednih, hrabrih, pogumnih in premožnih mestjanov. Tudi ob času turških bojev se je Beljak možato obnašal in marsikaka muzelmanska vojska se je pregnala izpod (tako leta 1492) obzidja onega mesta, ki je dan denes svojo prvotno veljavo izgubilo, a se mnogo trudi zopet dospeti po trgovini in prometu do pravega blagostanja.

Celovško mesto, ki je še v povojih spalo, ko so se druga mesta koroška uže od-

ne glede, da za svoje nakane spodkopavajo glavno ozidje, ki nosi težo vsega poslopja, samo da škodujejo poštenim mirnim sostanovalcem, do katerih imajo le zato srd, ker jih je velika večina in se bojé, da bi jih po mirnem, poštenem potu ne preseglí. Razjeden je glavni steber, samo njegovo osrčje je stano vitno in trdno, nastane potres, poslopje se maje v vseh delih, le glavni steber stoji še krepko ter kaže trdno svojo postavo, in je vsemu pohlštvo v korist; brez njega bilo bi se porušilo vse ter v razvalino zagreblo siromaštvo in bogastvo.

Kakor ta steber, tako stojimo avstrijski Slovani trdni ko skala kljub vsem nevihtam in potre-om, kateri so se vzdignoli zoper mogočno Avstrijo ter jej žugali gotov propad; ako ne bi bilo Slovanov, kateri so ustanovili valove razburjenega magjarskega in švabskega morja, ki je žugal vsó Avstrijo poplaviti, denes bi imel zemljevid Evrope drugo obliko, in morda bi bila celo starodavna Avstrija na željo Magjarjev, Italijanov, intriganta Napoleona in Bismarka, zginola z evropskega zemljevida.

Ozrimo se nekaj sto let nazaj in preglejmo zgodovino. Kedo je bil Slovan in kakošne koristi uživa vsa izobrazena Evropa na njih račun? Slovani niso le glavni steber Avstrije, ampak vse Evrope, njih ne morejo z vsem modernim orožjem intrig in samopašnosti nasprotniki porušiti. Ošaben Nemeč bi ne bil denes na oni stopinji, zavratni Lah bi se ne hvalil denes se svojo omiko, ako bi ne bilo Slovanov, kateri so se svojim životom postavili živo mejo barbarskim krvoločnim krdelom divjih Azijatov, da niso poplavila vse Evrope. Da ne bi bil prišel Janez Sobieski, denes bi stali v vseh lepih mestih naše države visoki minareti, iz katerih bi bliskal polumesec barbarstva. Magjarom bi ne bilo treba popotovati v Carigrad k svojim sorodnikom i krvolokom se sabljo turškega Bilb-ab-a, zaželeno turbane bi denes gotovo nosili in vpili Allah il Allah.

Tudi ne bi jim bilo potreba nepotrebnih stroškov za turški seminar, ki ga mislijo sedaj napraviti. Slovan nij nikdar vpognil tilnika vedno se boreč za svobodo in omiko, Slovan je zaklical mogočni **stoj** divjim barbarjem, Slovan je ukrotil poludivje Magjare in bode tudi skrbel, da njihovo drevo do nebes ne zraste, in Slovan bode ruval korenine divjega debla, ki hoče se svojo smrdljivo

likovala po blagostanju, po veljavi, po privilegijah in dobrih uredbah, se je koncem srednjega veka v prvič pričelo razvijati in vesele kali boljše prihodnosti poganjati. Postaló je glavno mesto, naraslo je število prebivalstva, pravo mestjanstvo se tudi tu pokaže in mesto nastane po dobrih trdnjavah, nasipih in močnih zidovih veljaven zaščit ljutemu Turčinu — in sedaj, ko je uže zdavnaj mogočno obzidje padlo, ko nij več mestnih, utrjenih durij, kaj se nam tu kaže, kar nas spominja na nekdanjo nevarnost, ki smo jo imeli prestati od strani polumeseca?

V beljaškem predmestju vidiš dan za dnevom stati tri osebe v narodno srbskej obleki. Tužnega obličja in žalostnega srca si zamišljeno ogledujejo šipki led in vodo v kanalu, ki pelje iz jezera vrbskega do Celovca in si vedno in vedno le slikajo boljše prihodnost. Njih misli niso tu, njih noša nij naša, njih obrazi nam kažejo globoko tugo in neprestano ljubav do domovine, koja jim je od-

vonjavo okužiti Avstrijo, pa tudi Slovan, zvest svojemu viadarju, bode daroval, ako bode treba, blago in drago ter pečatil zvestobo z lastno krvjo.

Avstrijski Slovani so razvili svoj napredek v malih letih silno, pri vseh zaverah in neprilicnih zaprekah od vlade priborili so si v teškej borbi čudovito veliko. Čehi, katerim so se vse vladne vezi nepraktične skazale, stoje nepremakljivi tu in sramote vso krutost in nakane, katere so se proti njim poskušale. Slovenci, naš ubogi, razkosani narodič, kate-rega Magjar, Nemeč in Lah po glavi bije, napreduje čudovito, njegov duševni narastaj je ploden ter gotovo dober sad obrodi. Dalmatinci, Hrvati in Srbi bude svoje duhove, celo partikularistični Poljaki so začeli oči odpirati i pripoznavajo vedno bolj, da niso hodili do- slej po pravem potu. Slovenska zavest se ohrabri prej ali slej tako, da zajezi ošabnost nasprotnikov Slovanstva, pa naj se mu še toliko zaprek potika. Slovan je poklican v Avstriji vrediti notranje in zunanje razmere, ministerstvo se bode premenjalo toliko časa, da pride dan, ki Avstrijo v slovansko obleko obleče. Ko se Avstrija na glavni steber nasloni, stala bo trdno in gotovo. Predno pa se na Dunaji led otaja in predno se izvrste vsi glumači, kateri na videz narodom svoje ciclje caclje predstavljajo, pade zaveza žalostnega prizora in nastane odmor, mej katerim se nepotrebno blago v morje zmeče. Slovani, glavni steber Avstriji, nastopijo v drugem prizoru, pravico bodo vsem narodom merili z enako mero, in stoprv takrat bode mir in blagostanje, ne bode več Offenheimove pravde, židovski chabrus ne bod imel mesa i kosti. Da, tudi se ne bode treba bati pogubljevega kraha.

Da pa to vse mora biti, porok je zvestoba Slovana, glavnega stebra Avstriji, na katerem bo slonelo kraljestvo na federalistični podlogi, brez katere sisteme se v Avstriji do bro vladati nikdar ne bode moglo.

Ob dvanajsti uri se v deževnih dnevih najraji zvedri, enako pride tudi pri dunajski naši vladi, ko bo centralizem in škodljivi dualizem v zadnjem trenutku. Bližajo se časi, oholi Magjari, sorodniki Turkom, padajo vedno globokeje, njih finančne zadeve so turške postale, vsako njih ministerstvo slabeje gospodari, na ramah Slovanov hočejo svoje stvari vrediti, uže so Košuta na pomoč klicali, to da vse je zastonj, in če pride čas, da Košut

več daljna in si jo zopet iskreno želijo videti. To so ti, dragi bralec, dva Hercegovinca in nju sluga iz Mostara in pri oknu bližnje hiše vidiš v krasno-slovanskej obleki blede lice K. Mostarca tužne matere, ki, čeravno prosta, po boljše prostosti v lastnej domovini plaka! Nehote moraš pri onem prizoru tiho naprej korakaje vzklikniti:

Da bi sreča opet klila! . . .
Duh božanski na višini
Nek odmogne dnmovini!

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

(Dalje.)

Petnajsto poglavje.

Brž ko dan navadni tek svoj ponovi,
A i svet stenné čuvaji polnočni
Nadaljuje ona čin ljubeznosti,
Lajša bol, opre ga v onemoglosti.

„Rada bi vedela“, rekla je gospica Peekout oprta z rokami na polico pod oknom

kakor je obljubil, zopet v svojo domovino pride in morda na dnevni red postavi glasovito leto 1848, takrat bodo Slovani zopet pokazali, da so glavni steber Avstriji in konec bode magjarskih intrig.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. februarja.

Dunajski občinski zbor je sklenil peticijo do državnega zbora poslati s prošnjo, da devoli podporo za francosko razstavo. Prusjaki bodo v tem vprašanju propali.

Dalmatinski deželni zbor je imel uže adresu narejeno, v kateri je hotel cesarja prositi, naj podpira slovansko stvar. Zarad tega pasusa v adresi ga je vlada precej zaprla, poroča „Agr. Ztg.“

Vsled **ministerske krize** na Ogerskem je tudi na Dunaji veliko razburjenje. Povsod je situacija negotova in ne zna se ter prorokovati ne more, kaj iz vsega izide. More se reči, da so ti dnevi i za notranjo i za vnanjo politiko prezanimivi in važni.

V **Pešti** vlada vsled ministerske krize silno razburjenje in nek duh upornosti, kateri baš Magjare od nekdanj odlikuje. Zadnji državni zbor je bil dopolneno obiskan, vse napeto. Časniki ogerski fanatično pridigujejo, da Ogerska ne bode nikoli odnehala.

Vnanje države.

V **srbskih** vladnih krogih govore, da bode Rusija v treh tednih vojsko zoper Turčijo začela. Ruska diplomacija je uže dobila neutralnost Avstrije. Vsled tega vlada v Srbiji zopet vojevit duh.

Iz **Carigrada** se javlja, da zdaj po padci Mithadovem vladajo veliki razpori. Precej velika stranka je, ki hoče sultana Hamida odpraviti in Murada postaviti zopet na njegovo mesto.

V **angleškej** višjei zbornici je naznanil lord Russel za denes nasvet, da angleška vlada ne sme s tako barbarično in neusmiljeno vlado, kakor je turška v nobenej prijaznej razmeri biti, k večjemu v sovražnej.

Francoski minister vnanjega Decazes je na interpelacijo Gambette obljubil, da bode objavil diplomatsko dopisovanje. — Predsednik ministerstva je dejal, da mej ministri vlada popolna jedinstvo in zloga.

V **Španiji** je kralj razpustil senat in so 5. aprila nove volitve razpisane.

Nemški cesar je pri uvajanju princa Vilhelma v aktivno prusko vojsko znamenit govor govoril. Razvijal je delavnost pruske in nemške vojske od velicega kurfürsta do naj-novejšega časa in je izglede navajal, katerih naj se vnuk drži.

ter oziraje se po ulici gori in doli (navada, po kateri se je ravnala deset minut, ko je pomila posodo za zajutrek in predno je zvezdno svetilnico osnažila), „rada bi vedela, kdo je vitka devotka, ki vsako jutro tu mimo gre s starim slabotnim možem, ki se naslanja na njeno roko! Vidim jo zmirom ob istem času, če sta vreme in pot lepa. Kaj zal otrok je in vidi se, da ima kaj rada priletnega moža, — prej ko ne, svojega starega očeta. Vedno gleda na to, da hodi po najboljši strani tlaka in ozira se na vsako njegovo stopinjo. To jej pa je tudi treba, ker sam žalostno omahuje sem ter tja. Uboga majhena živalica! tako blede je in polna skrbi. Rada bi vedela, ali mora skrbeti za starega moža.“ A sedaj jej izgineta izpred oči in gospica Peekout se obrne ter pogleduje, ali je zvezdni svetilnici treba novega stena.

„Rada bi vedela“, rekla je stara gospica Grumble, ki je v istej ulici malo dalje doli pri oknu sedela, „ko bi zbolela (gospica

Dopisi.

Od Save 10. febr. [Izv. dop.] Besede, katere je nek sodelovalec „Slov. Nar.“ pod naslovom: „Kako bi mogli v sedanjih kritičnih časih našemu narodu najbolj koristiti?“, bile so gotovo domoljubnim čitateljem „Nar.“ iz srca govorjene. Vsaj na mene so dobro upljivale. K onim vrstam pa bi si jaz dovolil še nekoliko dostaviti. Knjige slovenske je res treba mej prosti narod razširjevati, a to se le redko zgodi; le sem ter tija podari kak domoljub tej ali oni šoli kako knjigo. Pogo stoma se pa tudi dogodi, da se podarijo knjige taki osebi ali takemu zavodu, kojemu za slovensko blago nič mar nij. Zato naj bi se gledalo pri podarjevanju knjig na to, je-li se bodo podarjene knjige tudi porabljevale. Jaz bi z ozirom na te okoliščine to predlagal, da bi se našlo društvo, n. pr. v Ljubljani, „Narodna šola“, ki naj bi od domoljubov prejemala podarjene knjige in je potem na prošnjo učiteljev in duhovnikov, ali pa po lastni previdnosti podarjevala šolam, bukvarnicam in raznim osobam, ki so željne uka. Na ta način deluje n. pr. tudi „Volksbildungsverein“ v Gradcu. To društvo kupuje in nabira razne knjige, se ve da nemške. Dobro se spominjam, s kakovšno gorečnostjo je pri nekem učiteljskem zboru nemčurski učitelj priporočal graški „Volksbildungsverein“, češ da podarjuje obilo knjig šolam. „Narodna šola“, katera je sicer šolam uže toliko blaga podelila, prikupila bi se našim učiteljem še bolj in bi našemu narodu še bolj koristila, ako bi slovenske knjige podeljevala takim slovenskim šolam, na katerih narodni učitelji delujejo. Naj bi te vrstice one domoljube, kateri imajo knjig v izobilji, spodbudile, da po poti društva „Narodne šole“ svoje knjige slovenski mladini podelé.

Iz Cezanjevec pri Ljutomeru 11. febr. [Izv. dopis.] V zadevi učitelja za našo šolo imam pri nas vedne sitnosti in neprilike. Komaj smo bili dobili učitelja iz Kranjskega, uže nam zopet otide. Kompetirala sta pa za razpisano službo vendar zopet dva sposobna učitelja. Onega, kojega je naš krajni in okrajni šolski svet priporočal, nij bil v Gradcu imenovan. Drugi pa, koji je dekret dobil, pa baje neče priti. Zakaj ne? Okrajni šolski svet (recte modri predsednik) v Ljutomeru razpiše službo s 600 gold., a deželni

šolski svet pa daje učitelju samo 550 gold. Se vé, dotičnemu učitelju je to dovoljni uzrok; zakaj se je pa služba slabo razpisala? Take homatije se delajo? Kdo naj „novosti“ še hvali? Jaz ne več.

Od savinje 12. febr. [Izv. dopis.] Potovaje po prijaznej savinjske dolini pridem v trg M. ter jo ukrenem malo na pošto, kjer sem imel slučajno nekaj opraviti. In dasiravno ondotni poštar — tako sem vsaj čul praviti — nekoliko kot naroden mož sluje, vendar uradovanje na pošti tega ne spričuje; kajti uraduje se le v nemščini in to tudi v takih zadevah, kjer bi bilo po vsej pravici slovenski pričakovati. Ali ova nemščina je pa v posebnih slučajih, rekel bi tudi res — klasična. Tu se mi je kljub temu, da je bilo določeno in pravilno slovenski pisano ime predloženo, napisalo na vložnico — to se vé, da na nemški strani — dotično ime čisto napačno v nemščini in končno se še dostavilo: „Nah der Schluss“. Povejte mi vendar, čemu šo vložnice na enej strani slovenski tiskane? Tudi nij bilo na omenjeni pošti ne dopisnic, ne poštних nakaznic sè slovenskim natisom dobiti. — Čudno, da take reči ne najdejo pota v savinjsko dolino! Človek bi vsled tega res mislil, da je bil kje na nemškem gornjem Štajerju, ne pa slovenske savinjske dolini. Nejevoljen radi tega sem se torej ondi poslovil ter nadaljeval svoj pot proti jugu po lepej savinjske dolini.

Iz Gradca 9. februarja. [Izvirni dopis.] Slovansko pevsko društvo v Gradcu je napravilo 8. februarja v dvorani pri „grünen anger“ besedo s plesom. Veselica je bila vrlo dobro obiskovana. Lična prostorna dvorana je bila do dobrega polna gostov. Zbor pevcev je pel pustnemu času primerno „Žabjo kantato“ iu češki kvartet. — Potem se je krasni venec došle gospode do belega dne z neumorno čilostjo in navdušenostjo s plesom zabaval se in le nerad dvorano zapustil. — Ob enem moram omeniti dveh okolnostij, ki ste podvzete ovirali. C. kr. policijsko ravnateljstvo je prepovedalo Zajčev „U boj“ peti, kar je goste vznemirilo. Tudi vojaška godba je zadnji trenotek sodelovanje odrekla. Iz te zadrege si je odbor s tem pomagal, da je izvrstno Ničevo godbo najel, katera je svojo nalogo vrlo dobro izvršila.

Oba para sta se sedaj približala drug drugemu, ter molče gresta drug mimo drugega.

„Ka ne misliš, da je kaj zanimivega lica?“ rekla je Kitty nagloma, ko hitro je nijsta mogla slišati.

„Ima lepe oči“, rekla je Belle, „druzega zanimivega jaz ne vidim na njej. Rada bi vedela, ali se jej ne studi s priletnim starim očetom hoditi po ulici. Plazi se tako počasi, solnce jej sije ravno v lice in naslanja se jej na roko, ter se trese tako, da se komaj zdržuje na nogah. Jaz bi tega ne storila za ves svet.“

„Oh, Belle!“ vzkliknila je Kitty, „kako moreš tako govoriti! Meni se stari mož strašno smili.“

„No pa!“ rekla je Belle, „kaj pa pomaga tvoje usmiljenje? Če se ti bode začel smiliti, smilil se ti bode vsak brez prenehanja. Glej no,“ in tu se je dotaknila roke svoje tovaršice „tu je gospod Sullivan, očetov služabnik kup-

Domače stvari.

— (Naša tiskovna pravda.) V tiskovnej pravdi „Slovenskega Naroda“, ki se bode pred porotniki vršila v četrtek 15. febr., pričeni ob 9. uri do polu dne pri tukajšnej deželnej sodnji, bode urednika tega lista zagovarjal gosp. dr. Mencinger, advokat iz Kranja.

— (Konfiskacija.) Zadnja številka tukajšnjega „Slovenca“ je bila konfiscirana zaradi necega dopisa s Pivke.

— (Metelkove štipendije.) Razpisane so v „L. Ztg.“ štipendije za vojaške invalide, posebno iz Postojne in mokronoškega okraja, po 37 gld. 80 kr. Obrok do 25. febr.

— (Dr. Alfons Mošé.) znani odvetnik v Ljubljani, se je 7. t. m. poročil z gospodično Terezino Češko.

— (J. Rozman.) kaplan pri sv. Jakobu, je imenovan za kateheta mestnih ljudskih šol ljubljanskih.

— (Premeščenje.) Poroča se nam: Ces. kr. poštna direkcija je ukazala, da se imata dva uradnika z ljubljanske pošte predstaviti da Češko, da pa morata to dva taka biti, ki slovenskega jezika ne znata, kar pomeni toliko, kakor da Slovenci v Ljubljani mej Slovenci ostanejo. Torej nekoliko več pravičnosti, kakor pred nekaterimi leti, kajti poštni direktor g. Bauer ve, da mora poštni uradnik sè Slovenci slovenski govoriti.

— (Zadavila) se je v nedeljo do polu dne v Zvezdi neka mlada kmetska ženska, ko je kruh jedla. Grizljej ji je prišel namreč v dušnik. Nesli so jo pojemajočo v bolnico, kjer so jej kruh ven vzeli, a dvomi se, da bode okrevala, ker si je dušnik razpraskala.

— (Iz slovenskega Štajerja) se nam poroča, da je štajerski deželni šolski svet Slovincem zopet dal 2 „ljubeznjivosti“ v osebi dveh nedolžnih nemških učiteljic, katere je postavil na slovenske šole. Za učiteljico v Konjice pride namreč neka gospdč. Šubic (sicer hči nekdanjega slovenskega medic. doktorja), ki nij slovenščine zmožna, a za učiteljico ročnih del v Vojniku in Novicerkvi imenovali so naši dobri gospodje v Gradcu neko Schmidt, ki tudi slovenščine ne ume. Za to mesto so bile baje še tri prosilke, ki so bile slovenščine popolnem zmožne.

— (Prikazen na nebu.) Povedali smo uže, da bode 27. t. m. luna mrknila. Znanostni

Grumble je imela uže čez sedemdeset let, a trpela še nij druge bolečine, kot prav veliko občutljivost), rada bi vedela, ali bi mene kdo tako čuval in za me skrbel, kot skrbi ta majhena deklica za svojega starega očeta. Ne, ne verujem tega. Kdo je pač ta majhena, potrpežljiva stvarica?“

„No, Belle! tu poglej,“ rekla je mlada deklica k tovaršici, ki ste na senčni strani ulice v šolo šli, „tu je deklica, katero s starim možem vsak dan srečave. Kako moreš reči, da se ti ne zdi zala? Jaz celo močno občudujem njeno lice!“

„Kitty, ti občuduješ zmirom ljudi, ki se vsem drugim studijo.“

„Ostudno!“ vzkliknila je Kitty razdražena, „ta deklica nij nikakor ostudnega lica. Belle, lé pazi, kadar bove šle mimo nje, kako ljubeznjivo gleda staremu možu v obraz, ter se ž njim pogovarja. Rada bi vedela, kaj mu je. Le poglej, kako se mu trese roka, ona-le, za katero ga pelje.“

čijski. Kaj ta nij prava lepota? Obstala bi in ž njim govorila.“

Predno pa ga je mogla nagovoriti, šel je Viljem kaj nagloma mimo, priklonivši se jej rekoč: „Dobro jutro! gospica Izabela!“ ter je bil uže nekoliko desetkrat stopinj daleč doli na ulici, predno je nehala strmeti in se je zavedela.

„Kaj uljudno!“ šepetala je zala Izabela.

„Poglej no, Belle!“ rekla je Kitty, ki se je bila obrnila, „gospod Sullivan je došel starega moža in mojega zanimivega, majhenega dekliča. Glej no, — glej! prijel je starega moža za drugo roko in vsi trije skupaj grede. Ka nij to čuden primerlje?“

„Nič posebno zanimivega nij,“ odvrnila je Belle, ki se je kazala nekoliko razdraženo. „Zdi se mi, da pozna te ljudi. Pojdi, hodi naglo, prišli bove prepozno v šolo.“

(Daje prib.)

časniki pravijo, da se bode mogel ta mrak proti polusedmém videti. Mračenje bode trajalo pol ure, cel mrak pa poldrugo uro. Ob 9 uri 54 minut bo mesec zopet svitel.

— (Iz Sódražice) nam piše mesar g. Močnik, da to nij istina, da sekajo tam slabo meso, tudi ne po 36 kr. kgm., a to je pa istina, da on kupi blago, kakoršno najboljše debelo more, in ga je sekal do zdaj res po 36 kr. kgm. brez doklade, a da odzdaj ne bo moči več sekati ga na ta račun, ker goveja živina se je preveč podražila. — G. Močnik pravi, da naj dopisnik, ki je nam dopis v list 8. febr. poslal, pride k njemu, „da se bode prepričal, (da se ne koljejo stare krave, ampak voli) bodeva volovske žile seštela, koliko da jih imam, in ako se mu bode poljubilo, da se preštejejo, mu na njegovo povelje znam dati z vsako enkrat po hrbtu, in jih bo toliko dobil, da ne bode mogel ne „cufuss“, ne k nogam domov iti.“ — Potem tacem, sodino, naš prvi slučajni dopisnik ne pojde h g. M. volovskih žil preštovat, ta posel bi bil malo presiten, bi dejali, ka-li?

— (Tatvina.) Z Gorenjskega se „Sl.“ piše: Bilo je pred nekimi dnevi, ko sliši gospodar neke bolj samotne hiše na Lipnici, vasi med Podnartom in Kropo, ropotanje v hiši. Na to hitro vstane, naredi luč in vidi, kako da mu tatovi vkradeno blago odnašajo. On zgrabi sicer za puško, da za njimi ustrelj, pa ali misliš, da so se kaj bali? Kaj še! tudi oni so mu s strelom odgovarjali.

— (Slovensko gledališče) je zadnjo nedeljo bilo pač na galeriji, a ne v parterji in ložah tako polno, kakor je bilo pričakovati vsled dejanja splošno tu priljubljene burke „Črevljar baron“.

— („Vrtec“) za mesec februar smo dobili te dni v roke. Prinesel je dokaj lepega in poučnega gradiva za našo malo slovensko mladino. Na prvi strani tega lista najdemo pesen „Skôraj!“ od Lujize Pesjakove; potem pride daljša povest pod naslovom: Otroci, varujte se slabih tovarišij, (z dvema podobama); dalje nahajamo v tem listu: Očetov blagoslov, povest, spisal Dragotin T.; — Otroci — cvetice, spisal D. Majarón; — Krištof Šmid, nadaljevanje iz prvega lista; — Lisica, zajec in petelin; — Vodnik in Stanič, spisal A. L. Mozirski; — Sovražnik drevju, od V.; — Sove, (s podobo); — Vrtčev knjigonoša in druga drobljad. Listu je priložena muzikalna priloga obsegajoča dve slovenski pesnici za 2 glasova in glasovir od našega slovečega skladatelja dr. B. Ipavca. Kakor čujemo, obljubil je dr. Ipavic še več enakih kompozicij „Vrtčevemu“ uredniku in „Vrtec“ jih bode tudi rad priobčil, ako mu bodo materijalne razmere dopuščale. Zatorej živo priporočamo „Vrtec“ v obilno naročevanje in razširjevanje mej našo malo slovensko mladino. Pač bi bilo žalostno, ako bi „Vrtec“ moral poginiti, zaradi premajhene podpore od strani slovenskega občinstva. Kakor pri drugih slovenskih časopisih, tako je menda tudi pri „Vrtec“, da se jih mnogo le z listnicami naročuje, s čemur listu nij pomagano, kadar novcev nij, ker listnice namesto novcev ne vzame nihče!

Razne vesti.

* (Naglost govorjenja.) Nek človek je preračunil, da moški vsak dan vsega skup tri ure napolnjuje z govorjenjem. Sto besed na minuto stori 29 tiskanih strani v eni uri;

po tem takem govori dakle vsakdo 600 tiskanih strani na teden, ali 52 dobrih zvezkov v letu. To preračunjenje velja samo za moške. Govorjenje lepega spola si mož nij predrznil preračuniti. Zanimivo je, ako se stenografin govori z navadnimi črkami pretiska. Nek statistik je preračunil, da Thiers govori 22, Rouher 20, Jules Favre 15 tiskanih vrst v eni sami minuti. Dupin pa daje stenografom največ dela. On tako hitro govori, da znaša število vrst v minuti 25 (reci pet in dvajset.) Gospa del C. — piše nek francosk list — začuvši to statistiko, vskliknila je: „Joj, kako je pa to res čudno! Statistika možkih govorov pokazuje 24 vrst v minuti kakor največjo stopinjo; jaz si pa upam v eni minuti govoriti 40 tiskanih vrst, pa nijsem in tudi nečem biti narodni zastopnik!“

Javna zahvala.

Slavni odbor tukajšnjega lovskega društva, napravil je bil 28. jan. t. l. čestitim udom in domačemu občinstvu prijetno zabavo s tombolo in plesom in pri tej veselici nabral za redne učence ljudske šole na Vrhniki 15 fl. Podpisani, kateremu je slavni odbor omenjeni denar za nakup potrebnih šolskih reči izročil, se blagim dobrotnikom in prijateljem naše šolske mladine presrečno zahvaljuje in kliče: Bog plati!

Vrhnika 5. februarja 1877.

Vincenc Levstek,
učitelj.

Tujci.

11. februarja:

Evropa de Riedl s hčerjo iz Trsta. — Masjon iz Gradca.

Pri **Slonu**: grof Pače iz Ponoviča. — Mercier iz Trsta. — Filomen iz Ptuja. — Reser iz Lipskega. Sigou iz Planine. — Prešern iz Radovljice. — Horak iz Dunaja. — Rusna iz Kormona.

Pri **Mališih**: Fentler iz Postojne. — Steiner iz Kranja. — Polak iz Dunaja. — Gross iz Pešte. — Schrol iz Gradca.

Pri **Zamorci**: Jenko iz Kranja.

Dunajska borza 12. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	63 gid.	—	kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	63	—	—
Enotni drž. dolg v srebru	68	35	—
1860 drž. posojilo	111	20	—
Akcije narodne banke	839	—	—
Kreditne akcije	149	—	—
London	122	90	—
Napol.	9	83	—
C. k. cekini	5	87	—
Srebro	114	50	—

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalescierièe du Barry
v Londonu.

30 let uže je nij boleznj, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezo v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; zleza i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato filo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučiliščih v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestaart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čučenih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnij, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescierièe pričel sem jo rabiti in zagotovem Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescierièe poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsed neke boleznj na jetrah bilo je moje stanje hušanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescierièe zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in popomega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hušnanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanji v prsih.

Revalescierièe je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V pletenih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescierièe-Biscuiten v pušicah in Revalescierièe Chocolatée v prahu 12 tas 1 gid. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 3 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-Zischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spocerjskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Šahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnscherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (73)

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Franca Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do

(378—21) A. Schneiderja.

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančnejše poroča o tem administracija tega lista. (416—28)

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53—34)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajскеj cesti v Ljubljani.

Samo 80 kr.

1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostajóčega britanskega srebra, 1/2 duc. 4 gid. Žličice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40. Žlice za jed, 30, 40, 50, 60, 70.

1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1.20, 1.50.
1 zajemalec za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3.
1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3.50.

1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

■ Vse drugo jako cenó. ■

Naslov:

M. Bressler,

zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höler.

■ Cenilnik zastoj. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25—4)